

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Uutiskirje 3/2022

Kulttuurihyvinvoinnin kevät on alkanut vilkkaana ja monenlaista toimintaa käynnistetään jälleen myös livenä! Mutta mistä oikein puhumme, kun puhumme kulttuurihyvinvoinnista?

Mitä tarkoitetaan osallistavalla taiteella? Entä taidelähtöisillä menetelmillä?

Kulttuurihyvinvointialan käsitteistö on kehittynyt huimasti viime vuosien aikana. Alan kehittämisessä korostuu yhteisen kielen ja käsitteistön luominen, joka auttaa eri aloilta ja erilaisista taustoista tulevia ihmisiä ymmärtämään toisiaan. Käsitteet ohjaavat myös toimintaamme. Taikusydämen sivujen käsiteosio päivitetään kevään 2022 aikana ja myös sinulla on mahdollisuus osallistua päivittämiseen. Lue lisää tästä uutiskirjeestä, miten voit olla mukana.

Taikusydämen tiimi

Osallistu kulttuurihyvinvointialan keskeisten käsitteiden määrittelytyöhön!

Taikusydämen tietopankkiin on vuodesta 2018 alkaen koottu kulttuurihyvinvointialaan liittyviä keskeisiä käsitteitä. Käsitekoosteen tarkoituksena on antaa lähtökohtia aihealueen yhteiselle ymmärtämiselle, selkiyttää alan moninaista käsitteistöä ja toimia viestinnän apuna.

Voit ehdottaa uusia kulttuurihyvinvointialaan liittyviä käsitteitä lisättäväksi koostesivustolle ja kommentoida koostesivulla olevia käsitteitä sekä niiden määrittelyä käyttämällä koostesivulla olevaa palautelomaketta.

Tutustu [Käsitteet-sivuun](#) ja osallistu keskusteluun käsitteistä.

Lue lisää

TUTKIMUKSIA

Taidelähtöiset interventiot traumaattisille tapahtumille altistumisen jälkeisen ahdistuksen lievittämisessä

Vuonna 2021 julkaistussa systemaattisessa katsauksessa ja meta-analyysissä tarkastellaan taideperustaisten interventioiden toimivuutta traumaattisille tapahtumille altistumisen jälkeisen ahdistuksen lievittämisessä lapsilla ja nuorilla. Systemaattisessa katsauksessa on mukana 40 tutkimusta, meta-analyysissä 33 tutkimusta.

Tutkimuksissa tarkastellut luovat taideinterventiot sisälsivät muun muassa maalaamista, piirtämistä, musiikkia, draamaa, tanssia ja klovneriaa. Interventioista osa keskittyi aktiiviseen tekemiseen, osa katsojana osallistumiseen. Mukana oli sekä yksilö- että ryhmätoimintaan keskittyviä interventiota.

Katsauksessa havaittiin, että taideperustaiset interventiot vähensivät traumaperäisen stressihäiriön oireita verrattuna kontrolliryhmään ja interventiota edeltävään aikaan. Tutkimuksen tulokset antavat alustavia viitteitä siitä, että taideperustaiset interventiot voivat olla tehokkaita vähentämään trauman oireita ja negatiivista mielialaa.

Morison, L., Simonds, L. & Stewart, S-J.F. (2021). Effectiveness of creative arts-based interventions for treating children and adolescents exposed to traumatic events: a systematic review of the quantitative evidence and meta-analysis. Arts & Health.

Tutustu tutkimukseen (englanniksi)

JULKAISUJA

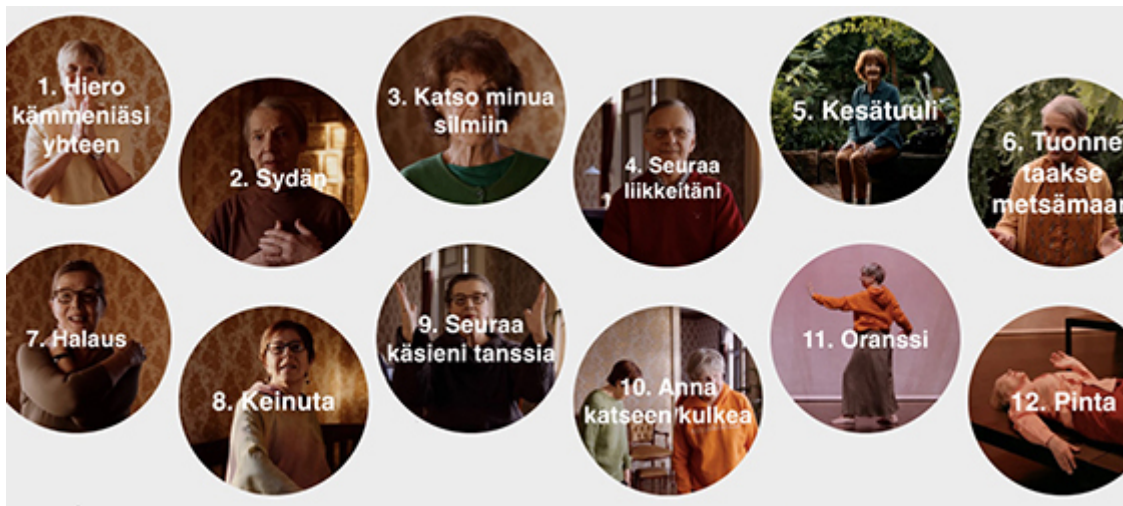

OPAS: Esiintyminen minänä: liike itseilmaisun ja yhteistyön välineenä

Opas antaa välineitä siihen, miten vahvistaa nuoren rohkeutta toimia omana itsenään osana ryhmää. Se on suunnattu opettajille, nuoriso-ohjaajille ja muille ryhmänohjaajille.

Opas on tehty osana Lasten ja nuorten säätien koordinoimaa Huuma-hanketta.

Lue lisää oppaasta

24 Tanssi- ja läsnäoloharjoitetta kaikenlaisille liikkujille

Zodiak - uuden tanssin keskuksen Tanssikaverit-hankkeessa koulutetaan tanssikavereita, jotka vierailevat sekä hoivalaitoksissa että kotona asuvien vanhusten luona.

Tanssikavereiden työkaluksi on toteutettu digitaalinen video-opas, joka sisältää erilaisia tanssi-, läsnäolo- ja kohtaamisharjoitteita sekä taiteellista sisältöä. Videoitu opas toimii koulutusvälineenä tanssikavereille ja lisäksi sitä käytetään osana etä- tai lähitapaamisia.

[Tutustu video-oppaaseen](#)

TYÖPAIKKA

Haussa kulttuurihyvinvoinnin asiantuntija Pirkanmaalle 15.3.2022 mennessä

Kulttuurikeskus PiiPoo hakee kulttuurihyvinvointitoiminnan ja -rakenteiden asiantuntijaa päivittämään Pirkanmaan alueellista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa osana Pirkanmaan tulevaisuuden sote-keskus -hanketta (PirSOTE). Asiantuntijan tehtäviin kuuluvat päivityksen koordinointi yhdessä PiiPoon toiminnanjohtajan kanssa, työryhmien koollekutsuminen, fasilitointi ja tiedonkeruu, taustatiedon kokoaminen sekä suunnitelman kirjoittaminen, kommenttikierroksen toteutus avaintoimijoille sekä visuaalisen taiton ohjaus. Hakuaika päättyy 15.3.2022. Työ on määräaikainen ja osa-aikainen.

[Lue lisää työpaikasta](#)

KOULUTUS

OMAKUVA N.Y.T. -ohjaajakoulutus 8.-9.4. ja 22.-23.4.2022, Helsinki

Ohjaajakoulutuksen tavoitteena on antaa sosiaali-, terveys- ja taidealojen ammattilaisille tai ammattiin opiskeleville valmiudet toimia OMAKUVA N.Y.T. taiteellisen kasvuryhmämallin ohjaajana. Koulutuksen osallistujat saavat konkreettisia työvälineitä taideperustaisten ryhmien ohjaamiseen hyödyntäen reflektiivistä työtettä. Koulutus tarjoaa tietoa taiteen soveltamisesta tavoitteelliseen mielenterveyden edistämisen ja tukemisen työhön. Ilmoittaudu koulutukseen viimeistään 29.3.2022. Koulutuksen hinta on 395 euroa.

Lue lisää koulutuksesta

TAPAHTUMIA

Webinaari: Järjestöt sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa 22.3.2022 klo 12-14

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimeenpanon yhdyspintojen valmisteluryhmän järjestämässä seminaarissa käsitellään sote-uudistuksen ajankohtaisia kysymyksiä järjestöjen ja järjestöyhteistyön näkökulmasta. Ohjelma tarkentuu lähempänä tilaisuutta.

Lue lisää tapahtumasta

Webinaari: Sote-uudistus on täällä - onko kirjastosi valmiina? 23.3.2022 klo 10-14.30

Tiedätkö, mikä sote-uudistus on? Tiedätkö, mitä sote-uudistus tarkoittaa kirjastoille? Tiedätkö, miten sote-uudistus vaikuttaa hyvinvointityöhön? AVI Kirjastotoimen järjestämässä maksuttomassa koulutuksessa pyritään löytämään vastauksia näihin kysymyksiin. Ilmoittaudu webinaariin 21.3. mennessä!

Lue lisää tapahtumasta

Webinaari: Taide vaikuttaa: kestävä kulttuurihyvinvointi 6.4.2022 klo 9-12

Taiteen edistämiskeskuksen kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalveluiden kevään webinaarissa keskustellaan siitä, miten kestävä kulttuurihyvinvointi rakennetaan. Kuulemme näkökulmia sosiaalipedagogiikan ja terveystieteiden näkökulmista. Pohdimme hyvinvointitaloudellisia näkökulmia ja toiminnan vakiintumista. Kuulemme hyvinvointialueiden ja kuntien välisen yhteistyön rakentamisesta. Mukana Arto O. Salonen, Janne Martikainen, Kanerva Kartano, Kari Jagt ja Taiken tiimi.

Lue lisää tapahtumasta

Tosi auki - taiteilijoiden työ ja työelämä 8.4.2022 klo 10.00-15.30

TOSI – taidetta, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita -hanke järjestää Pirkanmaan alueen taiteilijoille ja kulttuurialan ammattilaisille keskustelu- ja kehittämispäivän. Kohtaamisessa kartoitetaan fiiliksiä, haasteita, ideoita ja tulevaisuuden suuntia taitelijoiden työn ja työelämän kehittämiseksi. Päivä käynnistää hankkeen aikana toteutettavan prosessin, joka tähtää uusien työmahdollisuuksien syntymiseen taiteen kentälle Pirkanmaalla. Ilmoittaudu mukaan 1.4. mennessä [tällä lomakkeella!](#)

Lue lisää (Facebook-tapahtuma)

Lastenkulttuurin Kevätpäivät Seinäjoella 19.-21.4.2022: Tavoitteena laadukas harrastustoiminta ja kulttuurikasvatus

Kevätpäivien teemana on laatu, johon sukelletaan kiinnostavien avausten, osallistavan keskustelun sekä yhdessä työskentelyn kautta. Tarjolla on myös upeita verkostoitumismahdollisuuksia, esityksiä ja elämyksiä, lasten ääntä unohtamatta! Seinäjoen kaupunki, Lastenkulttuurikeskus Louhimo, Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto sekä Harrastamisen Suomen mallin yhteyspisteen henkilöstö toivottavat kaikki lasten ja nuorten harrastamisen ja kulttuuritoiminnan parissa työskentelevät tervetulleiksi tapahtumaan. Tutustu ohjelmaan ja ilmoittaudu mukaan viimeistään 20.3. Tilaisuus on maksullinen.

Lue lisää tapahtumasta

UUTISIA

Kansainvälisen Culture, Health & Wellbeing - konferenssin esitystallenteet katsottavissa

Kansainvälinen Culture, Health & Wellbeing -konferenssi järjestettiin kesäkuussa 2021 teemalla "Inequality, Power & Sustainability". Digitaalisesti järjestettyyn konferenssiin osallistui yli 500 puhujaa kaikkiaan 30:sta maasta.

Kolmipäiväisen konferenssin keynote-puheenvuorot, esitykset sekä osa työpajoista on nyt vapaasti katsottavissa konferenssin Youtube-kanavan kautta. Tallenteista löytyvät muun muassa paneelikeskustelut, joissa keskitytään kulttuurihyvinvointialaan ja -toimintaan eri maissa, kuten Singaporessa, Yhdysvalloissa, Japanissa, Skotlannissa, Irlannissa, Italiassa, Alankomaissa ja Suomessa.

Tutustu konferenssitallenteisiin (englanniksi)

Etäyhteyksin toteutetun musiikki-intervention

kehittämistyön perusteita ja työn aloittaminen sairaalan tai hoivakodin tarpeista käsin

MUSE-hankkeessa (2021–2023) kartoitetaan, vertaillaan ja testataan ratkaisuja, jotka mahdollistavat musiikin laadukkaan opettamisen, esittämisen ja yhteistoiminnallisen luomisen etäyhteyksien avulla. Hanke toteutetaan Jyväskylän, Oulun, Tampereen ja Turun ammattikorkeakoulujen kesken. Uli Kontu-Korhonen kirjoittaa MUSE-hankkeen blogissa etänä toteutettavasta taidetoiminnasta hoivakodeissa. Millaista uutta osaamista ja tekniikkaa tähän tarvitaan ja mitä suunnittelussa tulee ottaa huomioon? MUSE-hanke järjestää myös koulutuksia, kerää videotutoriaaleja ja tekee julkaisuja aihepiirinsä liittyen.

Lue lisää blogista

Vuoden rehtorina palkittu Ilpo Nybacka: "Taide parantaa oppilaiden menestystä myös akateemisissa aineissa"

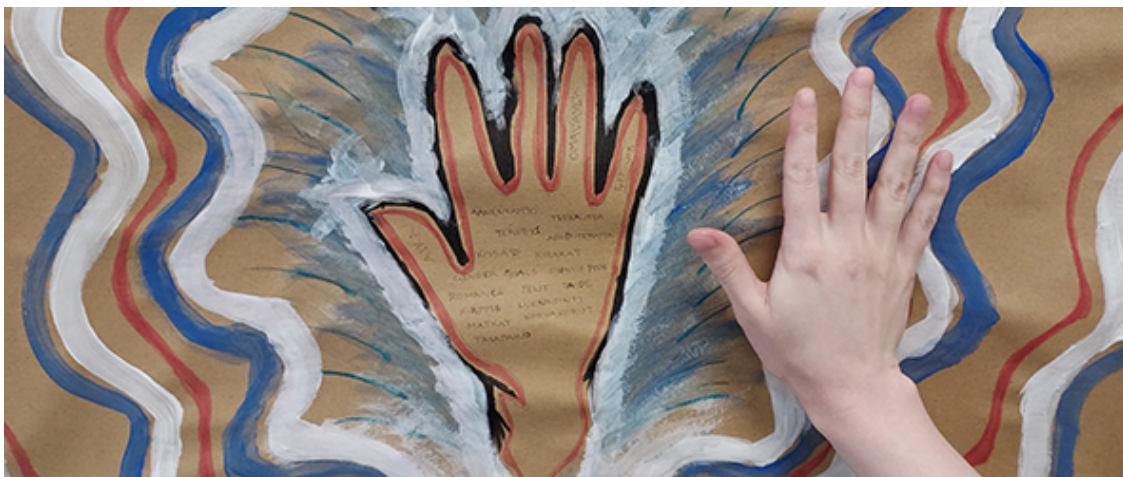
Tampereen Ahvenisjärven koulun rehtori Ilpo Nybacka valittiin marraskuussa Vuoden rehtoriksi 2021. Entisenä kuvaamataidon opettajana Nybacka pitää myös lasten taide- ja kulttuurikasvatusta hyvin tärkeänä osana suomalaista peruskoulua.

Lue lisää haastatteluista

Taidetta koulussa: seitsemän vinkkiä opettajalle onnistuneeseen yhteistyöhön

Miten opettaja voi tukea oppilaiden työskentelyä taidetyöpajassa? Miten osallistua yhdessä oppilaiden kanssa, kun toimintaa ohjaa yhteisön ulkopuolinen taiteilijaohjaaja? Lue Huuma-hankkeen asiantuntijoiden vinkit Taikusydän-blogista.

Lue blogi

Blogi: "Muutama tunti päivässä ilman suorituspainetta"

Tampereen Ohjaamossa toteutetaan taidelähtöistä TOSI-hanketta. Ohjaamo tarjoaa tietoa, tukea ja ohjausta työllistymiseen, kouluttautumiseen ja arjen hallintaan kaikille alle 30-vuotiaille. Kuvataiteilijaksi valmistunut Lotta Harjasto kertoo, miten on saanut ryhmätoiminnasta ryhtiä elämään ja työnhakuunsa.

Lue blogi

Terveyttä kulttuurista mielenterveysseuraan työntekijä käynnistämään uutta toimintaa

Terveyttä kulttuurista mielenterveysseurassa on aloittanut tammikuussa 2022 vapaaehtoistyön koordinaattori. Yhdistyksen toiminta ja vapaaehtoistyön koordinaattorin työ tulevat keskittymään kulttuuri- ja taidetoiminnan edistämiseen ja vahvistamiseen MIELI Suomen Mielenterveys ry:n jäsenjärjestöissä ympäri Suomen.

Lue lisää

Lämpö-hankkeessa kehitetään ikääntyneiden digitaalista kulttuuripalvelualustaa

Lämpö-hanke on viiden kaupungin, Helsingin, Turun, Tampereen, Jyväskylän ja Oulun yhteishanke, jossa rakennetaan valtakunnallinen ikääntyneiden digikulttuuripalveluja kokoava alusta. Hanke käynnistyi vuoden 2021 alussa. Nyt on aika kertoa, mitä hankkeessa on tähän mennessä saatu aikaan sekä julkistaa hankkeen asiakasymmärryskyselyn tulokset.

Lue lisää hankkeesta

Uudet Kaikukortti-hankkeet ovat käynnistyneet

Kulttuuria kaikille -palvelussa on käynnistynyt kaksi uutta Kaikukorttiin liittyvää hanketta. Kaikukanta 2.0 – tilastointi- ja palautejärjestelmä osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi -hanke sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta 250 000 euroa Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen rakennetuesta. Kaikukortti vaikuttaa – tietoa kulttuurihyvinvoinnista hyötykäyttöön -hanke sai puolestaan sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta 419 000 euroa terveyden edistämisen määrärahasta. Rahoitukset mahdollistavat uusien digitaalisten Kaikukortti-toimintojen kehittämisen ja hyödyntämisen sekä Kaikukortin viemisen uudelle, sen käyttäjää paremmin palvelevalle tasolle.

Lue lisää hankkeista

Varjojen enkelit Runo kasvoi lauluksi -kilpailun voittoon

Mielenterveyden keskusliitto (MTKL) käynnisti syksyllä 2021 kaikille avoimen Runo kasvaa lauluksi -kilpailun, jossa etsittiin toivoa ja lohtua käsitteleviä runoja. Voittajaksi valikoitui oululaisen Anniina Holma-Suutarin runo Varjojen enkelit, jonka MTKL:n kulttuurikummina aloittanut laulaja-lauluntekijä Kyösti Mäkimattila sävelsi kappaleeksi. MTKL:n Kulttuurituottaja Nina Tuitun haastattelussa laulun sanoittaja ja säveltäjä kertovat ajatuksistaan.

Lue lisää

Kulttuurikorjaamo ry tarjoaa katon Keski-Pohjanmaan kulttuurihyvinvointipalveluille

Kulttuurikorjaamo ry Kokkolassa on käynnistänyt kulttuurihyvinvoinnin hankkeen, jonka tavoitteena on mahdollistaa keskipohjalaisille taiteen ja kulttuurin ammattilaisille sosiaalisen taiteen palveluiden tarjoaminen mielekkäällä tavalla. Hanketta viedään eteenpäin yhdessä Soiten vammaispalveluiden kanssa. Samalla käynnistellään kulttuurihyvinvointitoiminnan verkostotyötä alueella. Kulttuurikorjaamolla on hankkeessa koordinoiva rooli.

Lue lisää hankkeesta

Tanssitaitelija yhteisössä -hanke

**Nuorten
Ystävät**

Tanssitaitelija yhteisössä -hanke toi liikettä Nuorten Ystävien koulujen ja klubitalojen toimintaan

Nuorten Ystävät ry ja JoJo – Oulun Tanssin Keskus käynnistivät syksyllä 2021 Tanssitaitelija yhteisössä -hankkeen. Hankkeen toiminnan tavoitteena on tuoda liike, kehollisuus ja tanssi sellaisten henkilöiden ulottuville, jotka normaalisti jäävät helposti taidemuodon ulkopuolelle. Suomen Kulttuurirahaston myöntämän Taidetta hoitolaitoksiin -apurahan avulla hankkeeseen palkattiin tanssitaitelija toimimaan Nuorten Ystävien klubitalojen ja koulujen lasten, nuorten sekä aikuisten parissa.

Lue lisää hankkeen kokemuksista

Terveyden edistämisen määrärahaa seitsemälle hankkeelle, joista kolme liittyy kulttuurihyvinvointiin

Kaikkiaan seitsemän hanketta on saanut STM:n myöntämää terveyden edistämisen määrärahaa vuosille 2022-2024. Näistä hankkeista peräti kolme liittyy kulttuurihyvinvointiin. Rahoitusta saaneet kulttuurihyvinvointihankkeet ovat: 1) Kaikukortti vaikuttaa - tietoa kulttuurihyvinvoinnista hyötykäyttöön, Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry, 2) Mitattua hyvinvointia ja osallisuutta perheiden syrjäytymisen ehkäisyyn, Kuusamon kaupunki sekä 3) Kulttuurista hyvinvointia kaikille, Pieksämäen kaupunki.

Lue lisää hankkeista

Työhyvinvointia luovuudella - hanke pureutui työssä olevien kuormitukseen

Työhyvinvointia luovuudella - valmisteluhankkeessa (2021) keskityttiin työssä olevien kuormittumiseen, uupumisen ennaltaehkäisyyn ja palautumistaitojen parantamiseen. Hankkeessa tapahtuneeseen suunnitteluun kuuluivat kulttuuriläheteprosessi, taide-, kulttuuri- ja luontolähtöisiä menetelmiä hyödyntävät työpajasarjat sekä kulttuurihyvinvoinnin palveluiden välittäjätoiminta. Näissä osa-alueissa hyödynnettiin yhteiskehittämistä. Mukana oli laajasti eri asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Lue lisää hankkeesta

Kokemuksia kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteyksistä kerätään opinnäytetyössä – vastausaikaa 31.3. asti

Millaisia yhteyksiä taiteella ja kulttuurilla on elämääsi? Mistä omannäköisesi hyvä ja turvallinen arki rakentuu? Mitä hyvinvointi tarkoittaa sinulle? Miten taide ja kulttuuri vaikuttaa arjen hyvinvointiisi ja käsityksiisi hyvästä elämästä? Millaisista asioista kulttuurinen hyvinvointisi kumpuaa ja millaisia ajatuksia ja tunteita sana kulttuurihyvinvointi sinussa herättää?

Muun muassa tällaisia kysymyksiä käsitteleviä kirjoituksia haetaan parhaillaan auki olevalla tiedonkeruulla. Keruun vastauksia hyödynnetään Liisa Hämäläisen Turun AMK:n kulttuurihyvinvoinnin YAMK-opinnäytetyössä "Hyvinvointia kertomuksissa – kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteyksiä alueellisissa hyvinvointikertomuksissa ja kirjoittajien kertomuksissa".

Lue lisää ja osallistu vastaamalla kyselyyn

OPINNÄYTETÖITÄ

Erityislasten ja -nuorten teatterikerho – osallisuutta tukeva ohjaamisen malli

Annika Sundqvistin ja Reija Elminen opinnäytetyössä luotiin ohjaamisen malli Kuusankosken taideruukilla toimivan erityislasten ja -nuorten teatterikerhon pohjalta. Malli perustuu ajatukseen kaikkien yhdenvertaisesta mahdollisuudesta osallistua taide- ja kulttuuritoimintaan sekä osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämiseen kulttuuritoiminnan avulla.

Annika Sundqvist & Reija Elminen: erityislasten ja -nuorten teatterikerho – osallisuutta tukeva ohjaamisen malli. Opinnäytetyö. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeatutkinto. Sosionomikoulutus. Kaakkois-Suomen AMK. 2021.

Lue lisää opinnäytetyöstä

Nuoret, taide ja kulttuurihyvinvointi: havaintoja TOSI-hankkeen työpajoista

Sosionomiopiskelija (TAMK) lina Kyttänen osallistui pirkanmaalaisen TOSI-hankkeen toimintaan ja keräsi materiaalia opinnäytetyöhönsä. Työn loppupäätelmissä todetaan, että luovuus sekä taiteen harrastaminen ja kuluttaminen ovat hyvän arjen tekijöitä. Taide avaa väyliä hyvinvointia tukeville yhteisöllisyyden kokemuksille.

lina Kyttänen: Nuoret, taide ja kulttuurihyvinvointi : havaintoja TOSI-hankkeen taidetyöpajoista. Opinnäytetyö. Sosionomin tutkinto-ohjelma. Tampereen ammattikorkeakoulu. 2022.

Lue lisää opinnäytetyöstä

#kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran

Yhteystiedot

Taikusydän

Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia

kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan
ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista,
koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista,
rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä
toimintamalleista.

Linnankatu 54
20100 Turku
p. +358 50 5985257

anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

[Tilaa uutiskirje](#)

taikusydan.fi
Peruuta uutiskirje

Seuraa Taikusydäntä somessa

